

ալ մէկալ մեքենաներուն հանած ածուխէն է :

Գ. Բժուի հանել : Բժիսահանքերուն ամէն մէկ ճամբաները գետնափոր տեղուանք են , սաստիկ մուծ , գրեթէ ուծը ոտք բարձր և տասնըւորս ոտք լայն . երբոր մէկը ան խոր տեղուանքը մտնելու ըլլայ , թէպէտ և ամէն բան պայծառ կը տեսնէ , բայց ինքզինքը շօշափելի խաւարի մը մէջ կը կարծէ : Բն ճամբաներուն մէջ՝ պատին ամէն մէկ տասուերկու ոտք երկայնութեանը վրայ մէյմէկ հոգի կ'աշխատին քովէ քով : Բոնք առաջ մուրձով մը ածուխի կտորին չորս կողմը կը ծակծրկեն կը կոտորտեն , ետքը մէջտեղէն ծակ մը կը բանան , մէջը վառող կը լեցնեն , ու կրակ տուածնուն պէս ածուխները վար կը թափին : Երկայն կ'ըլլայ ասոնց ամէն գործողութիւնները մէկիկ մէկիկ ստորագրել . միայն աս ըսենք որ Հեթութոնի ածխահանքէն տասնըութ ժա մուան մէջ 600 տակառաչափ ածուխ կ'ելլէ . թէ որ շոգեշարժ մեքենայ չբանեցնէին , ասոր երեսունին մէկը հազիւ կրնային հանել :

Դ. Բժուի Դաղէ : Յայտնի է որ հանքային ածուխը վաճառքի հանելէն առաջ փոշիներէն ու խիճերէն զատելու է . աս բանիս համար ածուխը մաղել հարկ կ'ըլլայ . բայց տեսնելու բան է որ ինչ զարմանալի ճարտարութեամբ կ'ընեն աս գործողութիւնը : Ասան զի մասնաւոր գործիքներով ածուխին զամբիւղները վեր ելլելուն պէս , իրենք իրենցմէ մաղելու տեղը կ'անցնին՝ որ ծուռ մակարդակ մըն է . անկէ ալ նոյնպէս կ'երթան՝ սնտուկի ձեւով պատրաստուած կառքերու մէջ կը լեցունին . շոգեգործին ալ երկրթէ ճամբուն վրայէն կ'առնէ կը տանի ան կառքերը :

Ե. Բժուի Գետի Գետի Գետի : Հանքային ածուխը կառքերու մէջ լեցուելէն ետքը ուրիշ բան չմնար , բայց եթէ տանիլ նաւերու մէջ լեցնել . և աս բանիս համար ինչպէս որ ըսինք՝

երկրթէ ճամբան կը գործածուի . մանաւանդ թէ երկրթէ ճամբան գտնելու պատճառն ալ աս ածուխը եղաւ : Բնգրիայի մէջ գրեթէ բոլոր ածխահանքերը գետերու մօտ են , ու ամէնքն ալ երկրթէ ճամբայ ունին : Պզտի ածխահանքերու մէջ շոգեշարժ մեքենաներուն ըրած գործողութիւնները սովորաբար ձիերը կը կատարեն :

Բնոյ Բնոյնի նշանները :

Ապագայի :

Բն ամուս մէջ ամառուան տաքը կ'իջնայ , աշունը կը հասնի , և գիշերն ու ցորեկը հաւասար կ'ըլլան :

Բնակները ամուս սկիզբները կ'երթան այգիները աչքէ անցնելու :

Բն կը դնեն լաւ որթերուն վրայ , որ անոնց ձիւղերը տնկեն անշահ որթերուն տեղը :

Բնկէ վերջը կը սկսի այգեկութիւնը , պատրաստութիւնը , որ ան ալ մեծ հանդէս է :

Պարտէզներու մէջ ալ աշխատանքը պակաս չէ . ձմեռուան համար կաղամբ ու աղցաններ կը տնկեն : Պահելու դդուները կը ժողվեն ու արեւու մէջ կը դնեն . գետնախնձորները հողուն տակէն կը հանեն : Տաք տեղուանք ձմեռուան պտուղները կը ժողվեն :

Բնաղիկ հոգացողը կը տնկէ նարկիզը , անեմոնը , յասմիկը , հրանունկը : Բնուշակը ու մեխակին արմատ ձեգած ընձիւղները կը զատէ . հասած հունտերն ալ կը ժողվէ :

Բնը ապէս պարապ անցնելու ամիս չկայ երկրագործին . ու մէկ ամիս մը պարապ կենայ նէ , բոլոր տարւոյն վնաս կ'ըլլայ : Բնակ ալ ուսմունքէ հանգիստ ընողը աս միջոցիս , թէ որ բոլոր ատենը պարապ անցնէ , միտքը կը տկարանայ , ու վերջը շատ կը յոգնի :

ԿՈՒՐԻ կապուտակն անկեալ թեթեւ ի բեհեղ
Բառնայ յօգոց զամարայնոյն ըզբարկ շող,
Բզմաթուռակ խնդիցն ածէ զաշուն հեղ:

Ամպ տամկացեալ և սիւգ շնչեալ զովագին
Ի նոր գարուն ձայնէ զննութիւն փախստեայ .
Փութան ծաղկունք, աւաղ, յողջոյն ի յետին:

Գեղեցկաճեմ գընայ ընդ բոյս գարշապար
Դարձ ի մարդից և յուսմանէ արարեալ:

Ձհետ ընթանայ փարեւ զաւուրբք հեշտարար:

Հետագոտէ զանտառախիտ հովանին
Յորս կաքաւուց, ծըմականխտ երէոց,

Որ սաղարթունցն ի շեղջ դի ցուրտ տարածին:

Մարգարտաշար ոսկեծըղի անդ ողկոյզ

Սուտ օշարակ կենաց ի ծոցն ուռուցիկ,

Հրաւեր շրթանց կարգայ քաղցրիկ ծորեալ հոյզ:

Դեռ հուր վիժակ առեալ ի պարկ չէ քնքոյշ,

Ձոր մինչ յաթուր ու ի բանտ մատնի հնծանին,

Թափէ ի սիրտ արբեցելոցն անըզգոյշ:

Այգեգործին գըգուէլ զորթոյն ուռ պարարտ,

Ո՛ր թէյատեալ իմ չէր, ասէ, զուռն անպէտ,

Ի ցանկալիս չվայելէի պրտուղն արդ:

Քեզ երանի՛, թէ զնոյն ասել, ո՛վ մանկիկ,

Ընդ յապաւանն կրկնգդ իցես բաւական,

Յորժամ յաշուն տիոցդ հասցես խաղաղիկ:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պերմանիայի մէջ հասարակութեան խնդիրն
Բեհեղէն ծառայից վեճակն ու բարոյական
շարժումն համար:

ԴԱՌԱՅԻՑ վիճակը ըստ կարի լաւ
ցընելու համար՝ խիստ հարկաւոր
է որ տէրութիւնը իր կողմանէ քանի
մը կարգաւորութիւններ ընէ, տե-
րերն ալ իրենց կողմանէ մէկ քանի
զգուշութիւններ ընեն. և ահա հի-
մա Պերմանիայի մէջ ան տեսակ կա-
նոններ դրուած են որ անոնցմով ա-
ղէկ կ'որոշուին ծառայից ու տէրե-
րուն պարտքերը, տէրութիւնն ալ
դիւրաւ կրնայ ծառայից վրայ զգու-
շութիւն ընել: Իսկ օրէնքներուն մէջ
գլխաւորներն ասոնք են:

Ա. Որք տղաք, որ դեռ իրենք ի-
րենց տէրը չեն՝ չկարենան ծառայու-
թեան մէջ մտնել: Հապա պէտք է
անանկ տեղ մը դրուին որ իրենց
հարկաւոր ուսմունքները սորվին, ու
բարձրենին կրթութի, կրօնքի ու քրիս-

տոնէական պարտուց ուսմունքները
լմնցընեն:

Բ. Սեղը չկարենայ մարդ մը իրեն
ծառայութեանը մէջ առնել՝ ինչուան
որ ան մարդուն անունը և համառօտ
վարքը տեսրակի մը մէջը գրուած
չլլայ տէրութեանէն՝ իրեն ձեռքը յանձ-
նուած: Իսկ չեն կրնար դատարկա-
պորտ ու յանցաւոր մարդիկ ուրիշ
տեղ երթալով ծառայ ըլլալ, հապա
տէրութիւնը իրենց գէշ վարքին հա-
մար դուրս կը քշէ զիրենք:

Գ. Իսկ տեսրակը կրնայ պահուիլ
կամ տէրութեան քովը, և կամ տի-
րոջը քով, քանի որ ան մարդը իրեն
ծառայութեանը մէջ է: Իսկ մէջը
գրուելէն է ծառային ըրած գործ-
քը, հաւատարմութիւնը կամ նոր
տեսակ արդիւնք մը, և թէ որչափ
ատեն կեցեր է իրեն քովը, ինչ պատ-
ճառաւ հաներ է զինքը ծառայութե-
նէ. ահա ասով շատ դիւրին կ'ըլլայ
ամենուն ալ ծառայ բռնելը, ու անոր
հետ վարուիլը:

Դ. Դառայ մը չկրնար երկար ա-
տեն պարապ պտըտիլ. որպէս զի գի-
նովութեան ու ծուլութեան չվար-
ժի: Տէրութիւնը իր քովի ցուցակէն
մէկէն կ'իմանայ թէ ո՛վ ծառայութե-
նէ ելեր է, ու շուտ մը ատեն կ'որոշէ
որ այսչափ ատենի մէջ տիրոջ մը քով
մտնէ, ապա թէ ոչ՝ ան դաւառէն կը
քշէ զինքը:

Ե. Հիմակուան օրէնքները կը սոր-
վեցընեն ընդհանրապէս թէ ինչ պատ-
ճառներով դաշինքին կրնան աւրել
իրաւամբք թէ տէրը և թէ ծառան:
Տէրը կրնայ վաւերաբար ծառան՝ երբոր
տեսնէ թէ տան մէջ եղած տղոցը գէշ
բանք կը սորվեցընէ, և գիշեր ատեն
տիրոջը կամացը դէմ շատ անգամ
տնէն դուրս կը կենայ, և այլն: Դա-
ռան կրնայ ելլել՝ երբոր տէրը զինքը
բռնադատէ աստուածային կամ եկե-
ղեցական պատուիրանաց դէմ բան ը-
նելու. դարձեալ կրնայ ելլել՝ երբոր
իրեն տէրը բոլորովին ուրիշ քաղաք
պիտի երթայ և այլն: